

ПОЗИЦИЈА И АКТИВНОСТИ НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ „ДР ДУШАН РАДИЋ“ У ТУРИСТИЧКОЈ ПОНУДИ ВРЊАЧКЕ БАЊЕ

САЖЕТАК | Народна библиотека „Др Душан Радић“ већ годинама организује програме и осмишљава садржаје из домена своје делатности и тако доприноси не само развоју културе, већ и богатијој туристичкој понуди Врњачке Бање.

Разноврстан књижни фонд, издавачка делатност и креативност људског изражавања (трибине, концерти, представљање нових монографија и часописа) помажу библиотеци да посетиоцима који одаберу Врњачку Бању за своју туристичку дестинацију, омогући стицање нових сазнања и емоционалних искустава и сећања.

КЉУЧНЕ РЕЧИ | Врњачка Бања, Народна библиотека „Др Душан Радић“, култура, потенцијали у културном туризму, стваралаштво

УВОД

Људи су од давнина путовали. Сачувани историјски извори указују да су путовања слична данашњим туристичким кретањима постојала још у старом веку.

Посета храмовима и светилиштима, трговина, лечење или снабдевање робом и производима, били су разлози због којих су становници античке Грчке кретали на пут, спремни да поднесу све изазове које је доносио живот у покрету.

Стално увећавање територије Римског царства условило је изградњу путева, неопходних за функционисање империје. Римска путна карта (Tabula Peutingeriana) са обележеном мрежом насеља, речних токова и означеном путном инфраструктуром била је неопходна за успешно одвијање путовања.

Љубазност и указивање пажње према путницима на јавним местима било је нешто што се законски захтевало (*condicio iuris*) од сваког појединца, римским приватним правом.¹

Развој градова и економије, проналазак парне машине и појава слободног времена, условили су све веће интересовање за туризам и путовања.

У Србији, почетке туризма треба тражити у периоду између формирања Основателног фундаторског друштва лековите кисело вруће воде у бањи у Врњцима 1868. и изградње железничке пруге Београд-Ниш, 1884. године.²

Оснивањем 1923. године Акционарског друштва „Путник“ за саобраћај путника и туриста у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца са седиштем у Београду, отворена је прва туристичка агенција у земљи.³ Примањем „Путника А.Д.“ 1927. године у Савез највећих туристичких агенција Европе, са седиштем у Бечу (*Associations des Grandes organisations Touristiques - AGOT*), информације о Краљевини Југославији постале су саставни део туристичке понуде намењене грађанству Европе.⁴

Повећањем броја корисника, туризам постаје водећа економска активност с бројним специјализованим тржиштима⁵ и из године у годину изазива огромно и разноврсно интересовање друштва.

ВРЊАЧКА БАЊА – ТУРИСТИЧКО МЕСТО

Иако су бање 1960. године законским путем добиле статус природних лечилишта у Републици Србији, већ од краја 20. века све више постају место за одмор и забаву.

Увећана концентрација становништва у урбаним насељима, раст животног стандарда, али и све веће потребе за туристичком рекреацијом били су битни чиниоци посећености бања Србије од стране домаћих гостију у периоду 1970-1990. године⁶.

¹ Anca-Adriana Cristea, "History, Tradition and Continuity in Tourism Development in the European Area", *International Journal of Academic Research in Accounting* vol. 2 (2012), 179. (Dostupno i na: <https://econpapers.repec.org/article/hurijaraf/default5.htm>).

² Snežana Lazić, „Turizam u Beogradu između dva svetska rata kroz dokumenta Istorijskog arhiva Beograda“, *TIMS Acta* 9 (2015): 38.

³ *Službene novine Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca*, br. 266 (1923).

⁴ Vladan Krajčević, *Putnik, akcionarsko turističko društvo: 75 godina u turizmu* (Beograd: Putnik, 1998): 31.

⁵ Pol Gonsalves, „Turizam“, u *Budućnost znanja i kulture* (Beograd: Clio, 2012): 344.

⁶ Добрица Јовичић, „Стање и перспективе развоја бањског туризма у Србији“, *Гласник српској*

Данас, бање на територији Републике Србије осим већ створене лечилишно-терапеутске функције, желећи да привуку што већи број туриста, настоје да низом предузетих активности развију и манифестациони, планински, излетнички, ловни, конгресни и културни туризам.

Свако туристичко путовање представља потрагу за новим садржајима, у циљу стицања нових сазнања. Законом о туризму Републике Србије „туристичко место је организациона и функционална целина са формираном туристичком понудом, природним вредностима, културним добрима и другим знаменитостима значајним за туризам”⁷.

Општина Врњачка Бања налази се у централном делу Републике Србије⁸, на 200 км јужно од Београда. Са површином од 239 км² административно припада Рашком управном округу. Са југа, истока и запада Врњачка Бања заклоњена је планином Гоч (1147 m a.v.), док је са севера заштићена венцем Гледићких планина. Уже планинско подручје Врњачке Бање, са планином Гоч, део је огромног шумско-планинског комплекса Копаоника (2017 m a.v.) које се као залеђе, простире према југу. Према званичним подацима из 2012. године на подручју општине Врњачка Бања, у 14 насеља, има 27.527 становника.⁹

Преко Краљева и Крушевца, путним и железничким магистралним саобраћајем, општина Врњачка Бања повезана је са осталим подручјима у Србији, а путем преко Гоча и непосредно са Александровцем.

Још од прве туристичке сезоне 1868. године Врњачка Бања природним лепотама и минералним изворима привлачила је туристе. Тако је 1900. године управник Врњачке Бање, др Ђока Јовановић забележио: „Већ сада, бања у Врњцима, јавности је позната као место опоравка, одмора и пријатне атмосфере. За кратко време име Врњачке Бање постало је чувено не само својом ретком лековитом водом, већ и својим положајем”¹⁰

Сезоне су се смењивале, а број посетилаца који су долазили у бању у Врњцима увећавао се, из године у годину. Од давнина, туризам је доприносио економском и друштвеном напретку Врњачке Бање.

географској друштва бр. 4 (2008): 8.

⁷ „Закон о туризму”, *Сл. гласник РС* бр. 17 (2019), приступљено 19. 8. 2021, http://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_turizmu.html/.

⁸ Кординате Врњачке Бање: 43° 37’ северне географске ширине и 20° 54’ источне географске дужине.

⁹ *Стратегија одрживој развоја општине Врњачка Бања 2013-2023* (Врњачка Бања: Општина Врњачка Бања, 2013), 39; Насеља су: Врњачка Бања, Врњци, Вранешци, Вукушица, Гоч, Грачац, Липова, Ново Село, Отроци, Подунавци, Рсовци, Руђинци, Станишинци и Штулац.

¹⁰ Ђока Јовановић, *Врњачка Бања* (Београд: Државна штампарија, 1900), 3.

Према просторном плану Републике Србије, због богатства минералним и термоминералним изворима, Врњачка Бања је вреднована као бања првог степена, међународног ранга. Са таквим карактеристикама, још од 2010. године спада у приоритетне развојне туристичке потенцијале земље.¹¹

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ДР ДУШАН РАДИЋ”

Култура обликује места и пределе у којима живимо, наше животне ставове као и начин на који се односимо према другима и свету.¹²

Један од основних критеријума вредновања савремене туристичке понуде био би степен валоризације културне баштине. Својом основном функцијом културни туризам би имао за циљ да осим националних, туристима представи и локалне културне вредности и тако, туристичке дестинације учини још атрактивнијим.¹³

На простору општине Врњачка Бања јавна установа Народна библиотека „Др Душан Радић” представља организациони оквир културног живота и уметничког стваралаштва.

Први помен постојања Читаонице у Врњачкој Бањи налазимо у монографији доктора Ђоке Јовановића из 1900. године. Штампана у Београду, у Државној штампарији Краљевине Србије под насловом „Врњачка Бања”, имала је за циљ да забележи и систематизује све дотадашње познате податке о Врњачкој Бањи и сачува их од заборавља. Тако сазнајемо да је недалеко од главног извора минералне воде извесни Ђока Живановић 1899. године подигао леп павиљон од дрвета, намењен бањским гостима. Павиљон, познатији као Шуцин, по Живановићевом надимку, имао је и ресторан и читаоницу у коју је редовно пристизала ондашња штампа. Ту су се окупљали и гости и мештани, читали „Новине српске” и дискутовали о актуелним дешавањима како у Србији, тако и у свету.

Временом, све више посетилаца долазило је у Врњачку Бању. Бањска управа морала је да води рачуна и о њиховој разоноди. Уосталом, још 1900. године управник Врњачке Бање др Ђока Јовановић, сматрао је: „Гостима треба растури

¹¹ „Закон о просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године”, *Сл. гласник РС*, бр. 88/2010, приступљено 19. 8. 2021, <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2010/88/2/reg/>.

¹² *Објашњена Европска унија: култура и аудио визуелни медији* (Београд: Delegација Европске уније у Републици Србији, 2017), 3.

¹³ Vesna Đukić Dojčinović, *Kulturni turizam* (Београд: Clio, 2005), 16.

бриге и створити забаве. Ако се о овоме не буде водило рачуна наше ће бање и надаље све више и више губити госте.”¹⁴

Поред постојања могућности одласка на излете до околних манастира, као и на планину Гоч, Бањска управа старала се да обезбеди богате садржаје и у самој Бањи. Осим музике која се чула током целог дана, од оркестра који је од јутра па до касне вечери музицирао у парку, у близини извора топле минералне воде, одлуком Бањске Управе 1934. године отворена је и Библиотека.¹⁵

Након Другог светског рата, као и свуда у земљи, успостављају се здравствене и туристичке установе, а све у циљу организовања музичких, забавних и уметничких програма и манифестација. Од 1957. године Библиотека делује као организациона јединица „Центра за унапређење посете, приредбу и пропаганду”, који од 1978. године послује под називом „Културни центар Врњачке Бање”.

Од 1980. године Библиотека се преселила у приземље некадашње виле „Зора”, на главној врњачкој улици. Одлуком оснивача, Скупштине општине Врњачка Бања, а у складу са новим Законом о библиотечкој делатности, 1996. године библиотека постаје самостална јединица – Народна библиотека „Др Душан Радић”.¹⁶

Позиција Врњачке Бање као водећег туристичког места, повећан број гостију током летње сезоне, као и чињеница да је библиотека смештена у здању изграђеном још 1900. године, доприносе све већем интересовању гостију за програме и дешавања у библиотеци.

Први писани спомен виле „Зора”, у којој је смештена библиотека, налазимо у Списку објеката за издавање у Врњачкој Бањи из 1911. године. Наведена као власништво трстеничког трговца Крсте Вељковића, власника мења већ 1913. године. Откупивши вилу, Милорад Мишић, трговац из Крушевца, у циљу обезбеђивања смештаја за издавање прво је дозидео спрат, а потом, у приземљу отворио и трговачку радњу.¹⁷

По завршетку Првог светског рата, вила „Зора” оспособљена је за нову намену. Син трговца Мишића, доктор Миодраг Мишић, у приземљу свог објекта отворио је прву Поликлинику у Врњачкој Бањи. Тако у вили „Зора” почињу да ординирају бањски лекари. У рекламним огласима који су пред летњу сезону 1926. године излазили у дневним новинама („Време” и „Правда”) наводило се да

¹⁴ Јовановић, *Нав. дело*, 34; 47.

¹⁵ *Вођа за Врњачку Бању* (Београд: Друштво пријатеља Врњачке Бање, 1934), 18.

¹⁶ *Врњачка Бања на њочешку 21. века* (Врњачка Бања: Народна библиотека „Др Душан Радић”; Културни центар, 2008), 492-493.

¹⁷ Јелена Боровић Димић, *Једна кућа – једна њрича: прадишњешко наслеђе Врњачке Бање* (Врњачка Бања: Културни центар, 2014), 300-301.

у „Бањској поликлиници“ у вили „Зора“ у Врњачкој Бањи ординирају: др Душан Радић, др Милош Мишић, др Милош Рашковић и др Жак Конфино. Потенцијалним гостима напомињано је да у Поликлиници могу урадити лабораторијске клиничке прегледе прегледе ултравиолет зрацима у Кабинету за хелиотерапију, рентгенолошке, гинеколошке прегледе, као и електротерапију. Због очекиваног великог броја посетилаца, грађанство је преко штампе обавештавано и да ће сем редовних бањских лекара, у вила „Зора“ пацијенте прегледати и сезонски: др Давид Албала, др Ристо Гостушки, др Драгутин Живадиновић, др Јосиф Недок, др Радослав Радак и други¹⁸.

Историја на сваком кораку. Видљиви трагови које су за собом оставили догађаји и људи у минулим временима... Позиција објекта смештеног у најужем центру Врњачке Бање, велики број посетилаца током туристичке сезоне увек у потрази за занимљивостима места у којем су решили да проведу свој одмор, не могу а да не запазе прелепо здање у којем се библиотека налази. Доласком у библиотеку сазнају да је управо у просторијама у приземљу, пре деведест и пет година, ординирао др Душан Радић, лекар и књижевник по коме библиотека носи име.

Рођен у Крушевцу 1892. године, Душан Радић након завршене гимназије у Београду одлази на студије медицине у Француску. У Нансију завршава факултет 1919. године, а потом и специјализацију из балнеологије. У Врњачку Бању долази 1921. године и почиње да службује као лекар. Љубазан приступ, стрпљење и разумљиво објашњење тока болести донели су му поверење пацијената. Инвалиде, школску децу и сиротињу, убележену преко Црвеног крста, др Радић лечио је бесплатно. Настојећи да увек види добро у људима, трудио се да врати наду оболелим, очајним пацијентима. Од 1930. године, објављивањем приповедака у дневном листу „Политика“ почиње да се бави и књижевним радом. Разумео је и осетио србијанско село, описао душу и живот сељака, њихову беду и сиромаштво, тешку и напорну борбу за хлеб, али и пркос и спремност народа да се суочи са животом, природом и Богом, уз увек присутну наду да је свако зло пролазно. Поред збирки приповедака: „Три километра на саг“ (1934); „Кроз живот“, „На сто огњева“ (1935) и „Живи наковањ“ (1937), др Радић је објавио и роман „Село“ (Београд: СКЗ, 1937). Умро је у Врњачкој Бањи 1938. године, у 46 години живота.¹⁹

Поштујући законске библиотечке норме и стандарде и прилагођавајући се потребама својих корисника, библиотека „Др Душан Радић“ од маја 2008. године

¹⁸ Огњан Топаловић, *Стари бањски лекари* (Врњачка Бања: Народна библиотека „Др Душан Радић“, 1996), 35; 39; 77.

¹⁹ Душан Радић, *Приповејке* (Београд: Просвета, 1951), 224.

добила је на коришћење и спрат некадашње виле „Зора“. Од тада се библиотечно-информациона делатност обавља на простору од 408 m² преко следећих организованих одељења: Позајмно, Научно, Завичајно и Дечије²⁰. Укупан фонд износи око 50.000 монографских јединица, које су у слободном приступу, доступне како мештанима, тако и гостима Врњачке Бање. Библиотека поседује и две читаонице.

Читаоница у приземљу резервисана је за читање периодике (дневних и недељних новина) и стручних часописа. Читаоница на спрату намењена је корисницима који су заинтересовани за публикације из фонда Завичајног или Научног одељења, као и за кориснике који желе да уче и припремају испите у просторијама Библиотеке.

Од 2010. године библиотека је у кооперативном систему COBISS. Електронски каталог омогућује корисницима добру информисаност, али и претраживање фонда према аутору, наслову, предметној одредници... Публикације које се не налазе у фонду библиотеке, а за које је корисник заинтересован потражују се путем међубиблиотечке размене. Од 2016. године аутоматизован је и процес позајмице књига. Тако је осим могућности евидентирања посете, уласком у електронску базу фонда библиотеке, кориснику омогућено да у сваком тренутку добије информацију о грађи библиотеке, како слободне, тако и задужене.

Поштујући IFLA/UNESCO смернице по којима „јавне библиотеке треба да буду доступне свим припадницима локалне заједнице“²¹ од 2018. године у библиотеци постоји и издвојен део са књигама на руском језику. Томе је допринела чињеница да се велики број руских држављана одлучио да Врњачка Бања буде њихово место сталног боравка.

Са књигама на француском, немачком и енглеском језику, које постоје у фонду, задовољене су потребе ученика и студената за грађом која им је неопходна у образовном процесу учења станих језика.

Библиотека има и своју издавачку делатност. У едицији *Fons Romanus* објављује монографије о Врњачкој Бањи (историја, туризам, култура, књижевна критика) настојећи да представи завичајне писце и њихова дела.

Током целе године у приземљу, у салону библиотеке, организују се књижевне вечери, трибине, предавања, представљања књига и часописа, изложбе и камерни концерти уз учешће и активну сарадњу многих културних и научних институција и организација.

²⁰ Врњачка Бања на почетку 21. века, 493.

²¹ IFLA/UNESCO смернице за развој јавних библиотека (Београд: Народна библиотека Србије: Библиотека града Београда, 2005), 35.

Однедавно, на спрату библиотеке постоји и нови галеријски простор, намењен изложбама фотографија, плаката и слика младих уметника из Врњачке Бање. На тај начин, библиотека је својим корисницима омогућила један нов садржај, а млади уметници добили су могућност афирмације.

Од 2020. године библиотека има и „Кућу сценарија”. Установљено библиотечко одељење има задатак да прикупља, обрађује, чува и представља материјале са Филмског фестивала сценарија. Преко двеста сценарија домаћих играних филмова који су учествовали у такмичарском програму током 44 године трајања Фестивала архивирано је, заједно са билтенима, журналима и фотографијама.²²

Данас је све присутније схватање да туристички центри треба да постану носиоци културног развоја. Уз истрајавање на опредељењу квалитета програма, библиотека треба да испуни свој основни циљ: очување и размена светске писане баштине.

АКТИВНОСТИ БИБЛИОТЕКЕ „ДР ДУШАН РАДИЋ” У ТУРИСТИЧКОЈ ПОНУДИ ВРЊАЧКЕ БАЊЕ

Материјална и нематеријална културна баштина сведоче о човековој креативности и представљају темељ за даље грађење идентитета човечанства. Бројним активностима које предузима, библиотека „Др Душан Радић” настоји да прати туристичке потребе посетилаца који одаберу Врњачку Бању за место свога одмора.

Осим што корисницима, на основу богатог фонда грађе, даје валидне информације о настанку и развоју Врњачке Бање и личностима које су својим радом обележили време у којем су живели, библиотека настоји и да одабраним програмима, трибинама и књижевним вечерима обезбеди присуство у стваралаштву савремене културе Србије.

Саставни део сваког туристичког простора је и културно наслеђе које подразумева и нематеријалне елементе, укључујући и догађаје: фестивале, карневале, манифестације...²³

Подаци и сачувана грађа о: Фестивалу филмског сценарија, Врњачким

²² *Кућа сценарија* (Врњачка Бања: Народна библиотека „Др Душан Радић”, 2021), 2.

²³ *Convention for the Safeguarding of Intangible cultural heritage 17. Octobre 2003*, приступљено 23.9. 2021, <https://ich.unesco.org/en/convention/>. „Конвенција о очувању нематеријалног културног наслеђа” ратификована је у Републици Србији 2010. године (*Сл. гласник РС - Међународни ујовори* од 21. маја 2010).

културним свечаностима, Позоришним данима српског театра, Међународном фестивалу класичне музике, Фестивалу ликовног стваралаштва, Данима Данила Бате Стојковића, Врњачком карневалу, Love festu и Beer festu доступни су сваком туристи који је заинтересован за истраживање досадашњих одржаних програма у Врњачкој Бањи из области филмског, телевизијског, музичког и позоришног стваралаштва.

„Кућа сценарија” са збирком књига из теорије, критике и естетике филма као и филмским сценаријима претвореним у дигитални формат доприноси сваком заинтересованом посетиоцу да сазна нешто више о сценаристима, глумцима и редитељима који су присуствовали на Фестивалима филмског сценарија у Врњачкој Бањи.²⁴

Чињеница да се у околини Врњачке Бање налазе и сакрални објекти (Црква Св. Богородице у Станишинцима, Црква Св. Саве у Грачацу, Црква Св. Јована у Вукушици, Црква Св. Петке у Стублу), као и неколико манастира (Жича, Студеница, Љубостиња, Лазарица) одувек је утицала на одлуку туриста да искористе близину и током свог одмора посете и уживају у лепоти бројних манастира и цркава²⁵. Пре или после одласка на ове атрактивне излете, већина посетилаца долази у библиотеку у потрази за литературом у којој ће наћи додатне информације о српској историји и времену у којем су изграђени ови манастири и храмови.

За оне посетиоце који не желе да се одреку навике читања ни током боравка у бањи, богатим фондом белетристике, књига на страном језику или стручних монографија, библиотека омогућује тренутак читалачког предаха на клупи у парку, вили или у башти пансиона.

У зависности од туристичке потребе инструменти туристичке производње (стратегија и концепција) подложне су сталним променама. И очекивања и захтеви туриста из године у годину су све већи.

Едукативним и занимљивим садржајима и понудом књига и литературе из фонда, библиотека „Др Душан Радић” и надаље ће пружати податке о животу и трајању Врњачке Бање и омогућавати туристима слободан приступ новим сазнањима и информацијама.

---

²⁴ *Кућа сценарија*, 3.

²⁵ *Врњачка Бања: водич* (Врњачка Бања: Туристичка организација, 2008), 12-14.

ЗАКЉУЧАК

Порастом животног стандарда и повећањем слободног времена грађана од средине 20. века појављује се нови вид туризма који се због обима оствареног туристичког промета и активностима у туристичким дестинацијама дефинише као масовни туризам.

Са наглим развојем туристичке индустрије, све више пажње посвећује се тзв. туристичкој култури. Под овим појмом подразумевало би се понашање свих учесника у туристичком процесу: домаћина, туриста и запослених у туристичком сектору. Свака дејалност подређена је једном циљу: одлазак гостију задовољних квалитетом туристичке понуде и услуге.

Народна библиотека „Др Душан Радић” планираним програмима, као и богатим фондом грађе настоји да сваки туриста добије информације о значају места које посећује, његовој прошлости, природном окружењу и култури.

Разноврсни културни садржаји доприносе и богатијем друштвеном животу локалног становништва.

Изградњом траке новог ауто-пута Моравског коридора општина Врњачка Бања може очекивати даљи економско-туристички напредак. Као носилац културног развоја локалне заједнице библиотека „Др Душан Радић” и надаље ће настојати да посетиоцима који одаберу Врњачку Бању за своју туристичку дестинацију омогући стицање нових сазнања и емоционалних искустава и тако да допринос у настојањима да сећање на боравак у Врњачкој Бањи, туристима буде лепа успомена.

ЛИТЕРАТУРА И ИЗВОРИ

Вођа за Врњачку Бању. Београд: Друштво пријатеља Врњачке Бање, 1934.

Врњачка Бања на почетку 21. века. Врњачка Бања: Народна библиотека „Др Душан Радић”; Културни центар, 2008.

Врњачка Бања: водич. Врњачка Бања: Туристичка организација, 2008.

Gonsalves, Pol. „Turizam”. U: *Budućnost znanja i kulture*, 343-350. Београд: Clio, 2012.

Димић Боровић, Јелена. *Једна кућа - једна њрича: традицијско наслеђе Врњачке Бање.* Врњачка Бања: Културни центар, 2014.

Ђукић Дојчиновић, Весна. *Културни туризам.* Београд: Clio, 2005.

„Закон о просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године“. Прегледано 19. 8. 2021. <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/>

[/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2010/88/2/reg](http://eli.rep/sgrs/skupstina/zakon/2010/88/2/reg).

„Закон о туризму“. Прегледано 19. 8. 2021. https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_turizmu.html.

IFLA/UNESCO смернице за развој јавних библиотеке. Београд: Народна библиотека Србије; Библиотека града Београда, 2005.

Јовановић, Ђока. *Врњачка Бања*. Београд: Државна штампарија, 1900.

Јовичић, Добрица. „Стање и перспективе развоја бањског туризма у Србији“. *Гласник српској теоретској групујува* бр. 4 (2008): 3–18.

Convention for the Safeguarding of Intangible cultural heritage 17. Octobre 2003. Pristupljeno 9. 10. 2021. <https://ich.unesco.org/en/convention/>.

Krajčević, Vladan. *Putnik, akcionarsko turističko društvo: 75 godina u turizmu*. Београд: Putik, 1998.

Cristea, Anca-Adriana. "History, Tradition and Continuity in Tourism Development in the European Area". *International Journal of Academic Research in Accounting* vol. 2 (2021): 178–186.

Кућа сценарија. Врњачка Бања: Народна библиотека „Др Душан Радић“, 2021.

Lazić, Snežana. „Turizam u Beogradu između dva svetska rata kroz dokumenta Istorijskog arhiva Beograda“. *TIMS Acta* 9 (2015): 37–47.

Објашњена Европска унија: култура и аудио визуелни медији. Београд: Delegacija Evropske unije u Republici Srbiji, 2017.

Радић, Душан. *Приповејке*. Београд: Просвета, 1951.

Службене новине Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца бр. 266 (1923).

Топаловић, Огњан. *Сџари бањски лекари*. Врњачка Бања: Народна библиотека „Др Душан Радић“, 1996.

Сџарашеија одрживој развоја ошшине Врњачка Бања 2013–2023. Врњачка Бања: Општина Врњачка Бања, 2013.

MARIJA PETKOVIĆ
Public Library "Dr Dušan Radić" Vrnjačka Banja
meri.petkovic@gmail.com

THE POSITION AND ACTIVITIES OF THE PUBLIC LIBRARY "DR DUŠAN RADIĆ"
IN THE TOURIST OFFERING OF VRNJAČKA BANJA

SUMMARY | The public library "Dr Dušan Radić" has been organizing programs and designing content from the domain of its activities for years, and has thus contributed not only to the development of culture, but also a richer offering of Vrnjačka Banja.

A diverse book collection, publishing activities, and the creativity of human expression (seminars, concerts, presenting new monographies and magazines) help the library to enable its visitors who choose Vrnjačka Banja as their destination to attain new knowledge, as well as emotional experiences and memories.

KEY WORDS | Vrnjačka Banja, Public Library "Dr Dušan Radić", culture, potentials in culture tourism, creativity

МАРИЯ ПЕТКОВИЧ

Народная библиотека имени Душана Радича Врнячка Баня
meri.petkovic@gmail.com

РОЛЬ НАРОДНОЙ БИБЛИОТЕКИ ИМЕНИ ДУШАНА РАДИЧА
И ЕЁ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ НА ПРОДВИЖЕНИИ ТУРИСТИЧЕСКОГО
НАПРАВЛЕНИЯ ВРНЯЧКА БАНЯ

РЕЗЮМЕ | Национальная библиотека имени доктора Душана Радича на протяжении многих лет организует мероприятия и разрабатывает программы из области своей деятельности и, таким образом, вносит свой вклад в развитие культуры Врнячкой Бани, в смысле обогащения туристического продукта муниципалитета.

Разнообразный книжный фонд, публикации и творческий подход (форумы, концерты, презентации новых монографий и журналов) помогают библиотеке дать возможность посетителям, выбравшим Врнячку Баню в качестве туристического направления, получить новые знания, эмоциональный заряд и воспоминания.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА | Врнячка Баня, Народная библиотека имени Душана Радича, культура, потенциал в культурном туризме, творчество

